

Jméno studenta: **Michal Šembera**
Název diplomové práce: **Anachrom**

Oponentský posudek diplomové práce na Akademii výtvarných umění v Praze, LS 2020
Vypracoval: MgA. Evžen Šimera Ph.D.

Téma vzpomínky, ještě lépe, snad fyzického důkazu na danou časovou epochu je v současném vizuálním umění, ale stejně tak literatuře, filmu a snad i socio-antropologii, aktuálnější než kdy dříve. Kdybychom se pokusili opravdu poctivě nahlížet a porozumět všem komunikačním znakům série Anachrom, které Michal Šembera uvádí ve své teoretické diplomové práci, možná bychom si měli nakreslit časovou osu a jednotlivé znaky do ní zanést. Stejně tak by nám v méně ušlechtilém vnímání času pomohla osa se orientovat nad částí Michalovi série, která vznikla před virózou COVID-19 a té, které vznikla po ní. Osobně ale doufám, že nová zkušenost z pandemie nebude mít na novodobou společnost takový vliv jako například vnímání situace před a po září 2001 nebo jiných, celospolečenských událostí novodobé historie.

S čím se setkáváme, když stojíme, poklekáváme nebo sedíme poblíž objektů zhotovených z materiálů, které jasně prezentují dotek času. Když pomínu jistou malou nedokonalost v možné vizuální podobnosti s filmovými kulisami, sám sebe přistihnu v zamyšlení se nad tím, jak je dílo současné. Objekty velikostně jasně komunikují svým měřítkem s postavou člověka, zde se jasně uplatňuje Michalova zkušenost nabytá v sochařském ateliéru. Použité materiály také pochází ze škály prostředků, které bývají běžně využívány sochaři při práci na novém díle. Přítomnost světelného zdroje, betonu, roxorových drátů a epoxidu, to vše jsme už viděli. Jejich spojení je však jasně determinované přítomností živého prvku. Rostliny nás tedy jasně směřují do oblasti objektů a soch, kde se pohybuje například Michalem zmiňovaný Pierre Huyge nebo snad trochu méně literárně působící a možná o to více „nízký“ a současné sneakers kultuře srozumitelný, mnou navrhovaný Michel Blazy.

Přítomnost koroze, ať už zrezivělého kovu nebo rozpadlých, břečťanem osídlených betonových objektů není, alespoň pro mě, klasickou ukázkou tíživé reprezentace toku času a pro mne zde nesymbolizuje „malost člověka, hybatele civilizace“. Možná si do práce Michala Šembery sám dosazuji nejsoučasnější, vyčištěné a na vlně post-internetu plující nebo leskle, v intencích nové materiálnosti působící díla, jako například od Simona Dennyho nebo Sabine Marcelis. Michalovi se ale podařilo tady a teď svou prací zmíněných témat dotknout, pracovat s nimi a nakonec je prezentovat ve stabilní podobě, která funguje. Doslova funguje, protože světlo svítí, rostliny rostou, lidé sedí. Až si tedy uvědomíme, že vše je na svém místě a na svém místě diváka budeme i my, začnou nám v hlavě vyvstávat hlubší otázky a souvislosti anebo také ne a ani to nebude špatně. Ulehčujícími okolnostmi současných teorií vizuálního umění je, že se jaksi snižují na úroveň běžného současného obyvatele naší planety, těch je přeci jenom nejvíce a paradoxně se pohybují velice rychle a upírají svůj chtíč k budoucnosti. Tady mě napadá pěkná spojitost se zajímavou vizí blízké budoucnosti seriálu Years and years, ale možná si nenechme lézt budoucnost do současnosti, jak uvedl Václav Bělohradský ve své knize Společnost Nevolnosti: „Budoucnost přichází bez pozvání“.

Při čtení Michalovi teoretické práci, v části nazvané Anachronická společnost, mě potěšila přítomnost textu, kterému jsem vlastně nejdříve nerozuměl. Mezi citacemi, daty a jasným popisem pracovních postupů se najednou objevil text literárního až skoro poetického charakteru, čímž se mi propojilo dílo s autorovým způsobem přemýšlení, a přesto že neznám Michalovi předešlé práce, naladil jsem se na jejich možný charakter.

Pozornost ještě zaměřím na jednotlivé prvky série Anachrom. Osobně bych možná obětoval možnost instalace celé série v exteriéru za větší tvarovou čistotu, tím myslím například zastřešení vertikálních kovových objektů. Dílo jsem měl možnost vidět během února 2020, takže při psaní posudku netuším, jaký materiál autor zvolil pro dřevěné desky sloužící k sezení na rozměrném horizontálním objektu a stejně tak netuším, zda Michal nějak zapracoval na viditelné přítomnosti rovných roxorových drátů uvnitř rozpadlého betonového objektu. Vzhledem k Michalově pracovitosti a koncepčnosti, která na mě sama působí jako charakterový rys z minulosti, který je navíc jistě podpořen přítomností v ateliéru Sochy a korunován institucionální rovinou Akademie, jsem klidný a vím, že Michal nepoleví, bude dále pracovat a hlavně přemýšlet.

Michalovu práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou výborně.

V Praze dne 4. 6. 2020

MgA. Evžen Šimera Ph.D.